

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:545

av Anders Ahlgren och Helena Lindahl (C)

Universitets och högskolors samverkan med näringslivet
och hur frågan om anställningsbarhet hanteras

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att anslagen till universitet och högskolor i fortsättningen ska öronmärkas med ett anslag som avser fullföljandet av uppgiften om samverkan med näringslivet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kommande utvärderingar av universitet och högskolor som Universitetskanslersämbetet (UKÄ) får i uppdrag att genomföra också bör ta fasta på att se hur frågan om anställningsbarhet hanteras.

Motivering

Universitet och högskolor är en viktig kraft i det moderna samhällets utveckling. Dessa förser näringsliv och arbetsmarknad med kunskap och kompetens genom forskning och utbildning. En samverkan och en nära koppling mellan den högre utbildningen och omgivande samhälle är därför av största vikt. Politiska ansträngningar har också gjorts i denna riktning i syfte att stärka denna koppling. Det första tydliga steget på den här vägen är den så kallade tredje uppgiften. År 1977 lagstodgades ett krav på att de högre lärosätena ska samverka och informera det omgivande samhället om sin verksamhet. Så sent som 2009 skärptes kraven till att lärosätena även ska "... verka för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till nytta".

Den andra insatsen har utvecklats genom det europeiska samarbetet för högre utbildning, den så kallade Bolognaprocessen. Denna syftar till att främja studenternas rörlighet och anställningsbarhet för att stärka Europas konkurrenskraft. Just

anställningsbarhet utgör därför ett av de övergripande examensmålen som framtagits inom ramen för Bologna processen.

Tyvärr tycks inte dessa två insatser ha fått något större genomslag inom den högre utbildningen. Anledningar till detta står att finna i att incitament för lärosätena att arbeta med dessa saknas.

Den tredje uppgiften är ofinansierad, det vill säga inget anslag utgår för att sköta denna, vilket innebär att lärosätena själva måste söka finansiering för denna. Vidare upplevs uppgiften inte meriterande för lärosätenas forskare. Sammantaget innebär detta att uppgiften ges låg prioritet.

Bologna processens mål om anställningsbarhet täcks bristfälligt av formuleringarna i högskoleförordningens generella examensmål. Vidare har dessa mål inte uppmärksammats i Högskoleverkets kvalitetsgranskningar av hur examensmålen infrias i den högre utbildningen vilket bland annat påpekats av Riksrevisionen.

Det är ganska uppenbart att utan en tydligare styrning åstadkoms inte den ändring som beslutet om den tredje uppgiften om ökad anställningsbarhet ger uttryck för.

Sålunda är det önskvärt:

att anslagen till universitet och högskolor i fortsättningen öronmärks med ett anslag som avser fullföljandet av uppgiften om samverkan med näringslivet och att kommande utvärderingar av universitet och högskolor som UKÄ uppdras att genomföra tar fasta på att se hur frågan om anställningsbarhet hanteras.

Anders Ahlgren (C)

Helena Lindahl (C)